

Κατάθλιψη της μητέρας πριν και μετά την εγκυμοσύνη και ψυχοκινητική ανάπτυξη του παιδιού

Καραλέξη Μαρία, Θωμόπουλος Θωμάς, Πετρίδου Ελένη
Εργαστήριο Υγιεινής, Επιδημιολογίας και Ιατρικής Στατιστικής, ΕΚΠΑ

ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΛΗΨΗΣ
ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ

Τμήμα Νοσηλευτικής
Πανεπιστημίου
Πελοποννήσου

Ιατρικός Σύλλογος
Λακωνίας

Ι.Ο.Α.Σ. ΠΑΝΟΣ
ΜΥΛΩΝΑΣ

ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ
ΒΙΑΣ

Περίγραμμα

- Μέγεθος του προβλήματος
 - Φάσμα των ψυχικών διαταραχών
 - Ψυχοκινητική ανάπτυξη παιδιού
- Συσχέτιση των περιγεννητικών ψυχικών διαταραχών της μητέρας με την ανάπτυξη του παιδιού:
 - A. Διαταραχές συναισθήματος
 - B. Διαταραχές συμπεριφοράς
 - C. Αφοσίωση
 - D. Γνωστική ανάπτυξη
 - E. Σωματική ανάπτυξη του παιδιού

Φάσμα των ψυχικών περιγεννητικών διαταραχών

Postpartum Blues

50-85% mothers in first 2 weeks postpartum

Symptoms: irritability, anxiety, fluctuating mood, & increased emotional reactivity

Mild & spontaneously remits, not considered psychiatric disorder

Postpartum Depression

13% mothers in first year postpartum

Symptoms: excessive guilt, anxiety, anhedonia, depressed mood, insomnia/hypersomnia, suicidal ideation, & fatigue

Moderate to severe symptoms, prolonged course

Postpartum Psychosis

0.01% mothers in first 3 months postpartum

Symptoms: mixed or rapid cycling, agitation, delusions, hallucinations, disorganized behavior, cognitive impairment, & low insight

Severe, considered psychiatric emergency: Often necessitates hospitalization

Επιπολασμός της επιλόχειας κατάθλιψης

Countries	< 4 weeks (%)	4–8 weeks (%)	6 months (%)	First year (%)
Developed Countries				
EPDS (<i>n</i> =98)	5.5–34.4	2.6–35.0	0.9–25.5	6.0–29.0
CES-D (<i>n</i> =6)	42.0	30.2–50.0		26.0–38.0
PDSS (<i>n</i> =6)	23.0–25.0	11.0–23.2		
PHQ-9 (<i>n</i> =6)	3.4–12.5	7.1	5.0	
BDI (<i>n</i> =5)		34.7–39.8	35.4	33.6
PHQ-2 (<i>n</i> =3)	3.4–24.0		10.0	
DASS-21 (<i>n</i> =2)			17.4–18.6	
ZSDS (<i>n</i> =1)	s			14.5
PDS (<i>n</i> =1)	9.3			
Developing Countries				
EPDS (<i>n</i> =39)	12.9–50.7	4.9–50.8	8.2–38.2	21.0–33.2
BDI (<i>n</i> =4)	32.5	17.0–26.3		57.2
ZSDS (<i>n</i> =3)	18.0	9.8–34.3		
SRQ-20 (<i>n</i> =2)		3.1		27.9
CES-D (<i>n</i> =1)				52.0
HRSD (<i>n</i> =1)		19.1		
K10 (<i>n</i> =1)			6.6	6.7
AKUADS (<i>n</i> =1)		5.2	10.1	28.8
LQ (<i>n</i> =1)		15.0		

Ψυχοκινητική Ανάπτυξη Παιδιού

- Οι αναπτυξιακές διαταραχές είναι ένα σύνολο καταστάσεων που οφείλονται σε διαταραχές στη σωματική, γνωστική ή γλωσσική σφαίρα.
- Συνήθως ξεκινούν στην περίοδο της ανάπτυξης του παιδιού, επηρεάζουν την καθημερινότητα του και διαρκούν καθ'όλη τη διάρκεια της ζωής του.

Ψυχοκινητική Ανάπτυξη Παιδιού

- 25–30% των παιδιών στον Καναδά εντάσσονται στο σχολικό περιβάλλον με κάποια μορφή κοινωνικής, συναισθηματικής ή γνωστικής διαταραχής βάσει του Early Development Index, EDI.
- ~ 1 στα 6 παιδιά στις ΗΠΑ έχουν κάποια μορφή αναπτυξιακής διαταραχής. Η διαχρονική τάση στις ΗΠΑ (1997-2008) ήταν ~14%.

Επίπτωση των ψυχικών διαταραχών στην ανάπτυξη του παιδιού

- Πρόκληση αποτελεί η αξιολόγηση των πρώιμων επιδράσεων στην ανάπτυξη του παιδιού.
- Η υγεία της μητέρας αποτελεί «κλειδί» για πρώιμη παρέμβαση. Δεν υπάρχουν δεδομένα για πρώιμους παράγοντες κινδύνου ώστε να καθιερωθούν στρατηγικές πρόληψης ή παρέμβασης.

Επίπτωση των ψυχικών διαταραχών στην ανάπτυξη του παιδιού

- Το ψυχολογικό στρες της μητέρας (π.χ., stress, άγχος, κατάθλιψη) στην εγκυμοσύνη είναι σύνηθες και σε σημαντικό % γυναικών παραμένει και στα πρώτα χρόνια της ζωής του παιδιού.
- Ωστόσο αναστρέψιμα τα συμπτώματα της μητέρας και μπορεί να επηρεάζουν σημαντικά την ανάπτυξη του παιδιού.

**Συσχέτιση των περιγεννητικών
ψυχικών διαταραχών της μητέρας με
την ανάπτυξη του παιδιού**

Τομείς Ανάπτυξης του Παιδιού

- Α. Συναισθηματικές διαταραχές και κοινωνική ανάπτυξη
- Β. Διαταραχές συμπεριφοράς
- Γ. Αφοσίωση
- Δ. Γνωστική ανάπτυξη
- Ε. Σωματική ανάπτυξη του παιδιού

Α. Συναισθηματικές διαταραχές και κοινωνική ανάπτυξη

- Ολλανδία (N=2698): Επιλόχεια κατάθλιψη συνδέεται με αυξημένο κίνδυνο συναισθηματικών διαταραχών στο παιδί (μέχρι την ηλικία 3 ετών) (ΣΚ 1.18, 95%ΟΑ: 1.08–1.29) Velders 2011
- Μ. Βρετανία (N=2891): Συσχέτιση της επιλόχειας κατάθλιψης της μητέρας ($p<0.001$) και άγχους ($p<0.001$) με ολικό συναισθηματικό σκορ SDQ στο παιδί (10-11 ετών) Leis 2013

Α. Συναισθηματικές διαταραχές και κοινωνική ανάπτυξη

- Μ. Βρετανία (N=100): Επιλόχεια κατάθλιψη συσχετίστηκε με αυξημένο κίνδυνο κατάθλιψη του παιδιού (OR: 4.99, 95%CI: 1.68–14.70) Murray 2011
- Συστηματική ανασκόπηση: συσχετίσεις μεταξύ των επιλόχειων συμπτωμάτων άγχους μετά την εγκυμοσύνη με συναισθηματικές διαταραχές στο παιδί. Glasheen 2010

Β. Διαταραχές συμπεριφοράς

- Ολλανδία (N=2280): διαταραχές προσοχής του παιδιού συσχετίστηκαν με επιλόχεια κατάθλιψη (OR: 1.23, 95%CI: 1.05-1.43) και άγχος (OR: 1.24, 95%CI: 1.06-1.46) Van Batenburg-Eddes 2013
- Ολλανδία (N=2698): οι διαταραχές εξωτερίκευσης συμπεριφοράς του παιδιού σχετίζονται με την επιλόχεια κατάθλιψη (OR: 1.19, 95%CI: 1.09–1.30) Velders 2011
- Καναδάς (N=2057): επιλόχειος κατάθλιψη σχετίζεται με αυξημένο κίνδυνο συμπτωμάτων διάσπασης προσοχής και υπερκινητικότητας στην παιδική ηλικία (OR: 1.35, 95% CI:1.18–1.54) Galera 2011

Σ. Αφοσίωση

- Επιλόχειος κατάθλιψη: η «αφοσίωση» σχετίζεται ανεξάρτητα με την επιλόχεια κατάθλιψη Hayes 2013
- Κατάθλιψη πριν την εγκυμοσύνη: αυξημένο κίνδυνο ανασφάλειας/ αποδιοργάνωσης στη σχέση μητέρας/παιδιού Martins 2000

Σ. Αυτοκτονικός ιδεασμός και αφοσίωση

- Μητέρες με υψηλό αυτοκτονικό ιδεασμό($n=32$)
 - Εντονότερες διαταραχές διάθεσης, γνωστικές διαταραχές και κατάθλιψη.
 - Μικρότερη αυτό-εκτίμηση μητέρας και εντονότερο στρες (Paris et al. 2009)
- Μητέρες λιγότερο δεκτικές στις σχέσεις τους με τα βρέφη και αντιστρόφως.

[HOME](#)[NEWS](#)[OPINION](#)[BUSINESS](#)[SPORTS](#)[ARTS](#)[LIFE](#)[HEALTH](#)[TECHNOLOGY](#)

Infanticide defence stands as court refuses to hear appeal

BY TERESA SMITH, POSTMEDIA NEWS OCTOBER 14, 2011

A mother in Canada who kills her newborn baby can continue to use infanticide resulting from postpartum depression as a defence against the charge of murder, as the Supreme Court of Canada has refused to hear an appeal around the issue.

[Click here](#) for the top stories being read by people in your area

D. Γνωστικές διαταραχές

- Κατάθλιψη πριν την εγκυμοσύνη: χαμηλότερο γνωστικό Bayley score ($\beta -5.45$, 95% CI : -10.44, -0.46) και IQ score στην παιδική ηλικία ($\beta -0.05$, $p < 0.05$)

Koutra 2012, Barker 2011

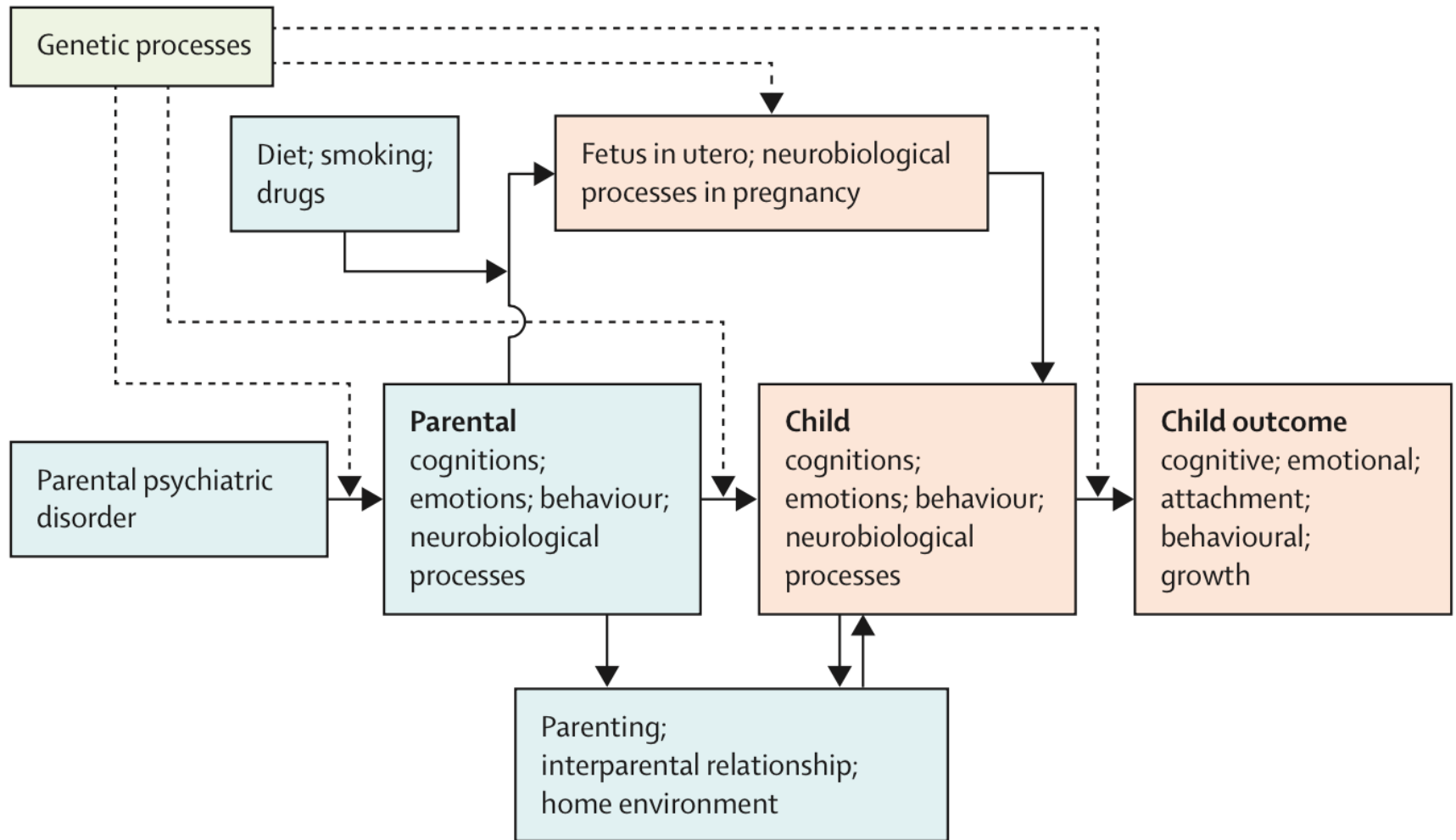
- Σταθερή συσχέτιση της επιλόχειας κατάθλιψης με:
 - Βρεφική ικανότητα εκμάθησης
 - Επίτευξη των αναπτυξιακών στόχων
 - Γλωσσική επικοινωνία
 - Γενική γνωστική ανάπτυξη.

Conroy 2012, Letourneau 2013

Ε. Σωματική ανάπτυξη παιδιού

- Η περιγεννητική κατάθλιψη συνδέεται με λιποβαρή βρέφη που επιμένει μέχρι την ηλικία των 5 ετών Surkan 2012, Parsons 2012
- Διαφορετική επίδραση της επιλόχειας κατάθλιψης στις αναπτυσσόμενες (λιποβαρή) vs. ανεπτυγμένες χώρες (παχύσαρκα παιδιά) Wojcicki 2011, Lampard 2014

Υποκείμενοι βιολογικοί μηχανισμοί

Συμπεράσματα

- Σημαντικές ενδείξεις συνηγορούν υπέρ της συσχέτισης των περιγεννητικών ψυχικών διαταραχών της μητέρας με αρνητικές επιπτώσεις στο παιδί.
- Ωστόσο, ο κίνδυνος είναι αναστρέψιμος και η επίπτωση των ψυχικών διαταραχών συνήθως ήπια (εξαίρεση: σοβαρές χρόνιες μητρικές διαταραχές).
- Οι υποκείμενοι μηχανισμοί περιλαμβάνουν γενετικούς και περιβαλλοντικούς παράγοντες.
- Οι μελλοντικές παρεμβάσεις θα πρέπει να επικεντρώνονται σε κοινωνικά ευάλωτους πληθυσμούς όπου ο κίνδυνος για το παιδί ήταν υψηλότερος.

Σας ευχαριστώ!

